

χα νὰ μιλάσει σὲ χαμάλην! Καὶ νάχεις ἀπὸ κεῖ τοὺς χωριάτες ἀφτούς, τὰ ποδέλαι, νὰ σοῦ τοὺς θαμάζουν!

— Μπάξ κ' εἶναι μαλλιαρός; εἶπε πιὸ σιγαλινὰ ἔνας ἄλλος, δείχνοντας μὲ τὸ κεφάλι του κατὰ τὸ μέρος μας καὶ μισοσφαλνώντας τὸ μάτι.

Όσο σιγανὰ κι ἀν τὸ εἶπε ἀφτό, τὸ πήρανε τἀφτικὴ καὶ τῷ διονῶ μας. Ἐγὼ δὲ μίλησα καθόλου, παρὰ τοὺς ἔβλεπα μὲ τρόπο σὰ νὰ τοὺς λυπούμουνα γιὰ τὶς σκουριασμένες ίδεες τους. Μὰ δὲ φίλος μου νεθρικὸς κι ἀνυπόμονος τὰν ποὺ εἶναι, ξερόβηξε σὰ νάθελε νὰ μιλήσει.

— Μὰ δὲν εἶδες τόσα μαλλιά στὸ κεφάλι του καὶ στὰ γένεια που, ἀδερφέ; ἀπάντησε στὸ βότημα κάπιος ἄλλος γιὰ νὰ δείξῃ ἑυπνάδα, γελώντας ὅστερα μονάχος του γιὰ τὸ ἀνοστο καλαμπούρι του.

— Μὲ τὸ συμπάθειο, κύριοι, λέει ξάρονος εἰς δάφτους δὲ φίλος μου, ποὺ δὲ βάσταξε πιά μπάξ καὶ νομίσατε πῶς ὅλοι δύοι βρισκότανε μὲς στὴν ἐκκλησία κι ἀκούγανε τὴν ὅμιλα τοῦ δεσπότη, ξέρανε γράμματα κ' εἴτανε διαβασμένοι τὰν καὶ λόγου τας; Επρεπε λοιπὸν ὃ δεσπότης γιὰ πέντε δέκα γραμματισμένους ποὺ τὸν ἀκούγανε, νὰ μιλήσει σὲ γλώσσα ποὺ νὰ μὴ τὸν καταλάβανε πόσος καὶ τόσος κόσμος ποὺ μαζέφτηκε σήμερα στὴν ἐκκλησία σας, γιὰ νὰ διεῖ καὶ νάκούσει τὸ δεσπότη του; Σὰ νὰ μοῦ φαίνεται, κύριοι, πῶς δὲν καλοσκεφτήκατε, πρὶ νάνοίζετε τὸ στόμα σας γιὰ νὰ κατακρύψετε τὸ δεσπότη καὶ νὰ ἐλεεινολογεῖτε τοὺς ἀγαθοὺς ἀφτούς χωριανούς σας ποὺ μιλήσανε σύφωνα μὲ τὴν ὑπαγόρεψη τῆς καρδιᾶς τους.

“Ολοι τους σταθήκανε μ' ἔνοιχτὸ στόμα σὰ χάρηδες καὶ κοιτάζανε τὸ φίλο μου ποὺ ἀρχίσε νάνθει. Καὶ μὲ μιᾶς ἀρχήσανε νάλλαζουν γνῶμες.

— Σὰν καλὰ μᾶς τὰ κοπανάκει, λέει ἔνας.

— Καὶ τόντις, ἀδερφέ, συφώνησε κι ἄλλος, δίκιο ἔχει ὁ κύριος ἀπὸ κεῖ. Ποιές θὰ τὸν ἔνιωθε τὸ δεσπότη, σὰ μιλοῦσε βαθειά; Κανένας. Εδῶ εἶναι χωριά.

— “Ετς” εἶναι, εἴπαν ὅλοι τους, ὡς ἔνας κατόπι τοῦ ἄλλου.

— Δὲ σὲς λέω... ναί... δίκιο ἔχετε... μὰ ὅχι πάλε, ἀδερφέ, καὶ τόσο ἀπλά! εἶπε καὶ κεῖνος ποὺ πρωτομίλησε, μὴ θέλοντας νὰ παραδεχτεῖ ἀμέσως πῶς ἔχει ἀδικο.

*

Τέτια, φίλε μου. Δὲν εἶχα δίκιο λοιπὸ νὰ λέω πῶς τὰ χάλια μας ἀφτὲ τὰ χρουστήρες στὴν κυρὰ καθαρέσσουσα; Ως τόσο, ἐμεῖς τὸ γουδί τὸ γουδούρι. Τὶ θᾶλεγε ἀραγες δὲ Μιστριώτης σας, ἀν ἀκόμη τὴν ἡμιλία τοῦ δεσπότη μας; Διαβάσαμε ἀφτὲς τὶς μέρες πῶς ἐδῶ καὶ λίγον καὶρό, τ' ἔνα πατριωτικὸ λόγο του ἔβρισε πάλε τοὺς δημοτικούς καὶ ὑπερημύνθη τῶν πατρίων συσταγούτας νὰ προσέχουμε νὰ μὴν καταστρεφούνε θρησκεία καὶ γλώσσα καὶ διαλώντας στὸν κόσμο πῶς ἡ «ἡμετέρα πατρίς περιέχει ἀδάμαντας καὶ φωστήρας τηλαυγεῖς»! Αδύνατο σὲ κάθε λόγο του νὰ μὴν ἀνακατώσει τέτιες σαχλαμάρες δ ἔκειστιάρες ἀφτός.

Φωνάζετε, οὐρλιάζετε, σάπιοι ἀθρῶποι, σκίζετε τὸ λαρύγγη σας καὶ χτυπιέστε κάτω ἀπὸ τὸ κακό σας. Μονάχα ἀφτὸ σᾶς ἀπόμεινε νὰ κάνετε, ἀφοῦ δλεις οἱ συκοφαντίες καὶ οἱ ψεφτίες ποὺ μ' ἀφτὲς ξεγελούσατε τὸν κόσμο τόσον καὶρό, δὲν ἔχουν πιὰ σήμερα πέραση. Ή Ίδεα τραβάει τὸ δρόμο της καὶ τίποτις πιὰ δὲ δύνεται νὰ τῆς τὸν κόψει. Ριζοδόλησε βαθιὰ μὲς στὴν ἑλληνικὴ φυλὴ καὶ σὲ λίγο θὰ φέρει τοὺς ποθούμενους καρπούς της. Μὴ σᾶς μέλει.

Πισωθὲ σας ἔρχεται καινούργια γενεὰ ἀντριωμένη μὲ ἀτσαλένιον ὄργανισμό καὶ μὲ γερὸ μυαλό, ὅχι σκουριασμένο σὰν τὸ δικό σας. Κάντε της τόπο νὰ περάσει, τεμπέληδες, ἢ ἡ δὲν παραμερίσετε θὰ πατήσει πάνω στὰ βρωμοτόμαρά σας, νικήτρα καὶ διαλαήτρα τῆς Ἀλήθειας καὶ καταφρονήτρα τῆς Ψεφτίας.

Διεῖτε τὴν κατάντια σας, ποὺ μᾶς ρίξατε. Κοιτάχτε σὲ τὶ κατάσταση φέρατε τὸ “Ἐθνος σακατέβοντας τὸ μυαλό του τόσο ποὺ νὰ νομίζεις ντροπὴ τὸ νὰ μιλᾶς τὴν γλώσσα του τὴν ζωτανή, σὰν κείνους ποὺ συνεθίσανε ξυπόλυτοι καὶ ντρέπονται παπουτσωμένοι νὰ φανσύνε στὸν κόσμο. Κοιτάχτε τὸ ἔθνογυπόνο ἔργο σας καὶ καμαρώστε το. Μὰ σᾶς φτάνει πιά τὸ ἀστρο σας γάθηκε· ἢ φέρτικη λάμψη του σεύστηκε μπροστά στὶς ὑπέρλαμπρες ἀχτίδες τοῦ “Ηλιου τῆς Ἀλήθειας ποὺ σὲ λίγο θὰ προβάλει καὶ μιλήσει τὸ ἀθάνατο του φῶς ὅλον τὸν κόσμο. Στὴν καινούργια ἀστὴν Ἀνατολὴ ὅλοι ἐμεῖς ταπεινοὶ προσκυνητάδες της ἔχουμε γυρισμένα τὰ μάτια του νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς μας.

Νησὶ τῆς Μυτιλήνης, 8 του Νοέμβρη 1905.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ

ΤΡΙΚΥΜΙΑ

Σὲ νύχτα θεοσκοπεινή, βαθεὶα σὲ μαρῷ πλάση ἔρμη βαριοῦλα πολεμάει μὰ ρήχη νὰ προφτάσῃ· καὶ μέσα νέος, μὲ τ' ἄχαρο κουπὶ του συντριμμένο, γλείφει τὴν ἄρμη, ποῦ τοῦ σκάει τὸ κῦμα ἐρεθισμένο.

Γύρω πλημμάνει ἡ σποτεινὰ τρομαχικὴ καὶ κρύα· λινοσομανῶν τ' ἄγρια νερά καὶ τ' ἄγρια σποιχεῖα· καὶ δπον στραφοῦν τὰ μάτια σου δὲ βλέπονταν ἔνα φύκι, παντοῦ ἀντικρύζουν, σ' οδρανοῦ τὴν ἄβυσσο, τὴν φρίκη.

Πότε στοῦ ἀφροῦ τὴν κορυφὴ τὴν βάρκα βλέπεις ἵναν· πότε σ' ἀθώητο βυνδὸ τὰ κύματα τὴν πάνε καὶ πότε σκήνη ἀναλαμπὴ τῆς ἀστραπῆς, ποῦ σκάει, φωνὴ τρομάρας μέσαθε τοῦ νειοῦ τὸ στήθος βγάζει.

Κ' ἡ θάλασσα δέρνει βαρειὰ κάθε φιέδο καὶ βράχο, δέρνει καὶ τ' ἄμοιρο κορμὸ στὴ βάρκα του μονάχο στὴν Πλάση δὲν παρακαλεῖ γι' αὐτὸ κανεῖς—τί κρῦμα! βόηθα, Χριστὲ, τὸ ἔρμο παιδὶ, ποῦ κάνεται στὸ κῦμα.

Κέοκυρα.

A. ΒΡΑΝΑΣ

Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Στὸ Θουκυδίδη τοῦ φύλλου μας 170 ἔγιναν μερικὰ τυπογραφικὰ λαθάκια, καὶ παρακαλοῦμε διορθώστε τα· δηλαδὴ.

Στ. 2, ἀράδ. 1 γρ. τοὺς πολεμοῦσαν ἀντὶς τὴν πολεμοῦσαν.

Στ. 3, ἀράδ. 11 γρ. ναὶ καλοκυβέργητοι ἀντὶς καὶ καλοκυβέργητοι.

Στ. 7, ἀράδ. 8 γρ. δπως ἀντὶς δμως.

Στ. 10, ἀράδ. 3 γρ. δπως ἀντὶς δμως.

— Στὸ «Φῶς» τῆς Καλαμάτας δὲ φίλος Νέδοντας δημοσίες ἀρθρο πολὺ δυνατὸ γιὰ τὸ «Γλωσσοθεοίκημα». Μαζὶ μὲ ἀλλεις ἀλήθειες μιλάσις σ' αὐτὸ καὶ γιὰ τὴ «βρα μο καθαρεύοντας τοὺς αὐτοὺς ποὺ πρώτη φορά, θαρροῦμε, τῆς δίνεται δὲ οὔκιμωρες αὐτὸς καὶ ἀληθινώτατος τίτλος.

— Κάπιος “Αθηναῖος φημεριδογράφος γράφοντας γιὰ τὸ “Ιψεν τοὺς λυπήθηκε καὶ τοὺς χάρισε . . . μὲ λαλού. «Εχει μέλλον δὲ Ιψεν· μᾶς εἶπε, καὶ πολὺ σωστά, ἀρρ

παρὸν ἔχουνε μόνο οἱ ‘Αρμελάδες καὶ οἱ Δημητρικόπουλοι.

— Ο κ. Μιχαλάκης, ‘Αργυρόπουλος, δὲν Σμύρνη ἐπιτυχῶς τὰς Μούσας θεραπεύων παρασημοφορέθηκε, γιατὶ —λένε οἱ ‘Αθηναῖς— «συνέδεσε πνευματικῶς τὸν έσω μὲ τὸν ίδιον Ελληνισμόν».

— Μπορεῖ νάναι σωστὸ καὶ αὐτὸ, καλὸ θάτανε δμως νὰ μᾶς λέγανε κι ἂν ἡ συγχοινωνία, νὰ ποῦμε, γίνεται μὲ βαπτίσια, μὲ σιδερόδρομο η μὲ τὸν Ανατολίτικα κούτσοτράγουδο τοῦ κ. Μιχαλακίου.

— Γιὰ τὴ «Ματιά» τοῦ ‘Αθανάου δημοσίεψε μιὰ σοφὴ καὶ χαριτωμένη χρήση κάπιος κάριος Ι. Μ. στὴν «Εστία» τῆς Τετράδης.

— Κοντὰ σ' ἄλλα, σοφὰ καὶ χαριτωμένα πάντοτε, λέσσι κι αὐτό· δὲν πιστεύει δηλ. δ Πέλλης νὰ γράφει τὴν ἐμπορικὴ ἀλληλογραφία του οὔτε τὸ Ταγκόπουλος νάγραψε τὶς ρετέτες του, μιὰ φορά πολύκανε τὸ γιατρό, στὴ δημοτικὴ γλώσσα.

— Βαρβάτο ἐπιχειρηματία καὶ αὐτὸ γιὰ νὰ πολεμήσουν τὴ δημοτικὴ. Μπορεῖ νάναι καὶ λογικό· δὲν έρευνε.

— Λέσσι δμως καὶ μιὰ ἀλήθεια δ κ. Ι. Μ. “Οτι δηλ. δ ‘Αθανάος γιὰ νὰ γράψῃ τὴ «Ματιά» του στὴ δημοτικὴ ἐπαθετικὴ ἀπὸ κάπια ἀρρώστεια σύστημαν πολὺ διαδεδομένην ἐπ’ ἐσχάτων εἰς τὸν τόπον μας.”

— Η ἀρρώστεια αὐτὴ λέγεται ΑΛΗΘΕΙΑ καὶ μακάρι μιὰ τέτια ἐπιδημία νάπερε σ' δλο τὸ Ρωμαϊκό.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

‘Απὸ Πέμπτη δὲ Πέμπτη

‘Υπουργὸς Εσωτερικῶν δ Κυρ. Μαυρομιχάλης.

Σκοτωμοί. Επαρχίες 5.

Λαβωμοί. Αθήνα 3, Περαίας 3, Επαρχίες 10. Κλεψίες. Αθήνα 5, Περαίας 2, Επαρχίες 9 (οἱ τέσσερες Ληστεῖς).

Απλαγώγες. Επαρχίες 2.

Σημ. Απὸ τὴν Καλαμάτα τελεγραφοῦντες στὸ Υπουργεῖο. «Η κατάσταση πρωτάκουστην οὔτε ἐπ